

Olot aborda l'experiència truncada de l'art de la República

El Museu de la Garrotxa inaugura demà una exposició comissariada per Narcís Selles que posa en relació les particularitats locals amb el projecte cultural de l'època

La figura al·legòrica que Josep Viladomat va concebre per al monument a Francesc Pi i Margall, als tallers de la Foneria Barberí d'Olot, on va ser fosa en bronze Foto: FONERIA BARBERÍ.

Al cor del paisatgisme pintoresc, quina modernitat podia arrelar-hi? Una de controvertida, sense cap dubte, llastada per la influència dels sectors més conservadors, les expectatives sempre frustrades de les classes desfavorides i les contradiccions internes dels mateixos partidaris de la renovació. El cas d'Olot és, a escala local, un reflex força nítid del que va suposar l'experiència republicana a tot el país en el camp de la cultura i les arts. L'exposició Art a Olot durant la II República. 1931-1939, que s'inaugura demà al Museu de la Garrotxa (12 h), proposa diverses vies d'aproximació a la societat de l'època sense la nostàlgia ni el triomfalisme que solen envoltar les revisions d'aquest moment històric per abordar, en canvi, una radiografia complexa en què el ruralisme tradicional, per exemple, conviu amb les innovacions en les arts gràfiques, i la indústria pessebrística podia erigir-se en una bona col·laboradora de les aspiracions catalanistes.

Comissariada per l'historiador i crític d'art Narcís Selles, que complementa d'aquesta manera el treball presentat el 2006 al mateix museu sobre l'Art a Olot durant el franquisme i la transició, basat igualment en una exhaustiva investigació prèvia (en aquell cas en col·laboració amb Albert Batlle), l'exposició sobre els anys de la República concep la ciutat, en paraules del mateix estudiós, com “un ecosistema que es va configurant a partir de les

dinàmiques que li són pròpies i de la interacció amb unes línies de força que depassen l'àmbit estrictament local”.

Aquesta imbricació en un projecte més ampli explica que hi siguin representats no només autors olotins, sinó també d'altres que hi van entrar en relació, en especial a través de l'Escola Superior de Paisatge (1934-1939), inspirada per lu Pasqual i que “responia a les polítiques descentralitzadores de la Generalitat republicana”, però també d'empreses tradicionals com la foneria Barberí, que va treballar amb els principals escultors catalans de l'època, o les fàbriques de sants, que van obrir-se a models iconogràfics fins llavors inèdits per la crisi dels encàrrecs religiosos.

Modernitat temperadaEl muntatge, dissenyat per l'artista Marcel Dalmau, planteja en onze àmbits qüestions com ara els debats que va suscitar el paisatgisme dins un nucli artístic que no deixaria de representar “una modernitat entre temperada i conservadora”; l'ús que el nacionalisme va fer de l'entorn natural amb fins tant polítics com econòmics, per tal d'afavorir el turisme local; la reacció popular contra el poder establert a través de la iconoclàstia; l'impuls de noves infraestructures en l'ensenyament i la difusió de les arts, en particular la revifalla que va experimentar l'Escola Menor a partir de 1936, que “va comportar un reforç dels seus lligams amb

el món del treball", o el paper rellevant que va tenir Olot en l'operació de salvaguarda del patrimoni cultural durant la guerra.

La investigació, per la qual Selles va obtenir la beca d'humanitats Ernest Lluch i que serà recollida en un llibre que es presentarà el 29 d'abril, conclou que els principals trets de modernitat visual van provenir, no de les arts tradicionals, sinó de la publicitat, el cartellisme, la il·lustració gràfica o l'arquitectura. Entre les obres exposades, destaquen el bust de Francesc Macià que va fer Josep Clarà, un retrat que va pintar Ángeles Santos durant la seva estada a casa d'uns parents d'Olot, cartells de Josep M. Dou, projectes publicitaris de Joaquim Farjas, fotografies de Jaume Casas Galobardes provinents de l'Arxiu Nacional i de la fotògrafa Carme Gotarde, i dibuixos i litografies de Xavier Nogués, incloent-hi el disseny del paper moneda que es va imprimir durant la Guerra Civil.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 05-02-2016 Pàgina 20

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/938771-olot-aborda-lexperiencia-truncada-de-lart-de-la-republica.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui